

VRAAG

De pensioenhervorming en 10-maandencontracten.

ANTWOORD

1. & 2. Ik kan bevestigen dat tienmaandencontracten, zoals die voornamelijk voorkomen in het onderwijs, effectief bestaan en vooral betrekking hebben op ondersteunende functies. De pensioenwetgeving maakt evenwel geen onderscheid op basis van het al dan niet onbepaalde duurtijd van een arbeidsovereenkomst, noch op basis van de spreiding van het contract over het kalenderjaar.

Voor de opening van het pensioenrecht moet voldaan zijn aan een combinatie van loopbaan- en leeftijdsvoorwaarde: vervroegd pensioen is mogelijk op de leeftijd van 60 jaar na een loopbaan van 44 jaar, op de leeftijd van 61 na een loopbaan van 43 jaar en op de leeftijd van 63 na een loopbaan van 42 jaar. Hieraan verandert de Arizona-pensioenhervorming niets. Bij de loopbaanvoorwaarde geldt dat voor de definitie van één loopbaanjaar een minimum aantal voltijds equivalente dagen vereist is. De Arizona-pensioenhervorming verhoogt het minimum aantal voltijdse equivalente dagen per kalenderjaar van 104 naar 156.

Concreet betekent dit dat een werknemer die gedurende tien maanden voltijds tewerkgesteld is, ongeveer 260 voltijds equivalente dagen per kalenderjaar bewijst. Een dergelijk loopbaanjaar telt mee voor de beoordeling van de loopbaanvoorwaarden met het oog op vervroegd pensioen, aangezien vanaf 2027 een minimum van 156 voltijdse equivalente dagen (=VTE) per kalenderjaar vereist zal zijn.

De pensioenhervorming impliceert ook dat voor het geval men op vervroegd pensioen wenst te gaan er moet voldaan zijn aan een werkvoorwaarde om te ontsnappen aan de pensioenmalus. Concreet betekent dit dat er van de vereiste minimum 42 loopbaanjaren om op vervroegd pensioen te gaan er 35 jaren moeten zijn waaraan voldaan wordt aan een werkvoorwaarde. Die bedraagt 35 jaar van elk 156 dagen VTE per jaar en 7.020 dagen VTE over de hele loopbaan. Periodes zoals moederschapsrust, zorgverlof en tijdelijke werkloosheid tellen hierbij mee als effectief gewerkte periodes voor het behalen van deze werkvoorwaarde.

Wanneer een werknemer gedurende die tien maanden deeltijds werkt, kan het aantal VTE per kalenderjaar lager uitvallen. Indien bijvoorbeeld aan 50 % wordt gewerkt gedurende 10 maanden, worden maximaal ongeveer 130 VTE per kalenderjaar bewezen, waardoor de vereiste drempel van 156 VTE niet wordt bereikt voor de opening van het pensioenrecht op een vervroegd pensioen. Als vervroegd pensioen niet mogelijk is, wordt het pensioenbedrag uiteraard ook niet verminderd met een malus, aangezien die enkel relevant is bij vervroegde pensionering.

Indien de werknemer tijdens de 2 vakantiemaanden voor het onderwijs (juli en augustus) zich in tijdelijke werkloosheid zou bevinden, komt deze werknemer wel aan de vereiste 156 VTE per kalenderjaar, zowel voor de opening van het pensioenrecht

als voor de werkvoorwaarde bij de malus.

3. De pensioenwetgeving vertrekt van objectieve en uniforme criteria die van toepassing zijn op alle werknemers, ongeacht hun statuut, sector, arbeidsorganisatie of type contract. Zij beoogt uitdrukkelijk zowel een gelijke behandeling van alle verzekerden als de financiële houdbaarheid en coherentie van het pensioenstelsel.

De organisatie van arbeid, behoort tot de verantwoordelijkheid van de werkgevers en, wat het onderwijs betreft, van de inrichtende machten van de scholen, binnen het toepasselijke arbeidsrechtelijke kader waarvoor de minister van Onderwijs bevoegd is. Deze aangelegenheden vallen dus niet onder de pensioenregelgeving. In die context voorziet de huidige pensioenwetgeving niet in een afzonderlijk en specifiek regime voor bepaalde contractvormen, zoals tienmaandencontracten.

De pensioenmaatregelen die momenteel in het parlement worden besproken, brengen aan deze uitgangspunten geen wijzigingen aan. Hun impact is dan ook niet groter voor werknemers met een tienmaandencontract dan voor andere werknemers die op jaarbasis deeltijds tewerkgesteld zijn.

De pensioenregeling blijft aldus gebaseerd op uniforme en objectieve criteria, met als doel de gelijkheid tussen alle werkenden te waarborgen en de duurzaamheid van het pensioenstelsel te verzekeren.

REPONSE

1. & 2. Je peux confirmer que les contrats de dix mois, tels qu'ils existent principalement dans l'enseignement, existent bel et bien et concernent surtout des fonctions de soutien. La législation en matière de pensions ne fait toutefois aucune distinction selon que le contrat de travail est à durée déterminée ou indéterminée, ni selon la répartition du contrat sur l'année civile.

Pour l'ouverture du droit à la pension, il faut satisfaire à une combinaison de conditions de carrière et d'âge : la pension anticipée est possible à 60 ans après une carrière de 44 ans, à 61 ans après une carrière de 43 ans et à 63 ans après une carrière de 42 ans. La réforme des pensions Arizona ne modifie pas ces conditions. En ce qui concerne la condition de carrière, un nombre minimum de jours équivalents temps plein est requis pour définir une année de carrière. La réforme des pensions Arizona porte ce minimum de 104 à 156 jours équivalents temps plein par année civile.

Concrètement, cela signifie qu'un travailleur occupé à temps plein pendant dix mois justifie environ 260 jours équivalents temps plein par année civile. Une telle année de carrière est prise en compte pour l'évaluation des conditions de carrière en vue de la pension anticipée, étant donné qu'à partir de 2027, un minimum de 156 jours équivalents temps plein (ETP) par année civile sera requis.

La réforme des pensions implique également que, pour bénéficier d'une pension anticipée sans malus, une condition de travail doit être remplie. Concrètement, sur les 42 années de carrière requises pour partir en pension anticipée, 35 années doivent répondre à une condition de travail. Celle-ci correspond à 35 années de 156 jours ETP

Parlementaire vraag nr. 1093 van 30/03/2026, gesteld door mevrouw MUYLLE Nathalie, Volksvertegenwoordiger, aan de Vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen, de heer Jan Jambon

chacune et à 7 020 jours ETP sur l'ensemble de la carrière. Des périodes telles que le congé de maternité, le congé de soins et le chômage temporaire sont assimilées à des périodes effectivement travaillées pour satisfaire à cette condition.

Lorsque le travailleur exerce une activité à temps partiel pendant ces dix mois, le nombre de jours ETP par année civile peut être inférieur. Par exemple, un travail à 50 % pendant dix mois représente au maximum environ 130 jours ETP par année civile, ce qui ne permet pas d'atteindre le seuil requis de 156 jours ETP pour l'ouverture du droit à la pension anticipée. Si la pension anticipée n'est pas possible, le montant de la pension n'est évidemment pas réduit par un malus, puisque celui-ci ne s'applique qu'en cas de départ anticipé.

Si le travailleur se trouve en chômage temporaire pendant les deux mois de vacances scolaires (juillet et août), il atteint alors le seuil requis de 156 jours ETP par année civile, tant pour l'ouverture du droit à la pension que pour la condition de travail liée au malus.

3. La législation en matière de pensions repose sur des critères objectifs et uniformes applicables à tous les travailleurs, indépendamment de leur statut, de leur secteur, de leur organisation du travail ou du type de contrat. Elle vise explicitement à garantir à la fois l'égalité de traitement entre tous les assurés et la soutenabilité financière ainsi que la cohérence du système de pension.

L'organisation du travail relève de la responsabilité des employeurs et, en ce qui concerne l'enseignement, des pouvoirs organisateurs des écoles, dans le cadre du droit du travail applicable relevant de la compétence du ministre de l'Enseignement. Ces questions ne relèvent donc pas de la réglementation des pensions. Dans ce contexte, la législation actuelle en matière de pensions ne prévoit pas de régime distinct et spécifique pour certaines formes de contrat, telles que les contrats de dix mois.

Les mesures relatives aux pensions actuellement examinées au Parlement ne modifient pas ces principes. Leur impact n'est dès lors pas plus important pour les travailleurs disposant d'un contrat de dix mois que pour d'autres travailleurs occupés à temps partiel sur une base annuelle.

Le régime de pension reste ainsi fondé sur des critères uniformes et objectifs, dans le but de garantir l'égalité entre tous les travailleurs et d'assurer la durabilité du système de pension.

Vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen,

Jan Jambon

